

● Rectificaties ●

VU-homeopaat. Er is terecht bezwaar gemaakt tegen de betiteling van dr. M. Brands als 'VU-homeopaat', zoals die gebezigd werd in het stuk Kwakzalvers zonder grenzen (*NTtdK*, 2003;2:16-17). De heer Brands mag weliswaar nog steeds niet-verplichte lessen geven aan de medische studenten van de VU, hij heeft zelf geen enkele verbintenis met de VU als zodanig. Hem is door de decaan te verstaan te geven dat hij zich in publicaties geen medewerker van de VU mag noemen op straffe van volledige verwijdering uit de VU-lokaliteiten. De term VU-homeopaat gaat dus inderdaad te ver.

Toine de Graaf. In het artikel 'Antivaccinatie-propaganda: gevaarlijke kwakzalverij!' (*NTtdK*, 2003;1:17-20) werd de rol van de zich medisch journalist noemende drs. Toine de Graaf besproken. Onthuld werd o.a. hoe deze zich in het verleden als anoniem journalist meldde bij VtdK-bestuursleden en hun dan niet vertelde dat hij tot de tegenpartij behoorde. De Graaf

was mede-auteur van het boekje *Heeft U ook HPU?* en steunde Kamsteeg destijds in zijn verdediging tegen onze kritiek op de lancering van die niet-bestaande aandoening, waarover zelfs nog even de dreiging van een rechtszaak lag. In het stuk meldde ik (Renckens) vervolgens ten onrechte dat hij mij eens op analoge wijze gegevens had ontfutseld over o.a. het VtdK-ledenbestand en die vervolgens in een ingezonden brief in *De Volkskrant* laatdunkend had vermeld. Ik heb hem echter verwisseld met zijn collega Stan van Eck, die eens dezelfde tactiek gebruikte, en die hoofdredacteur van het kwakzalversblad BETER bleek te zijn. Het blijkt naïef te zijn om te denken dat journalisten objectieve berichtgeving beogen. Partijdigheid en zelfs onderhorigheid aan alternatieven met zakelijke belangen blijkt vaker voor te komen. Omdat ik dacht dat De Graaf daarin de enige was heb ik hem ten onrechte beschuldigd van recidivisme in dit opzicht. Daarvoor passen excuses. ●

● Correspondentie ●

*'Zij die haar kinderen baart,
Is moeder voor een deel.
Zij die haar kinderen zoogt,
Is moeder in 't geheel.'*

Jacob Cats

Op 20 juli 2003 richtte het bestuur via de voorzitter bijgaand schrijven aan het bestuur van de Nederlandse Vereniging van Lactatiedeskundigen te Zoetermeer:

Zeer geacht bestuur,
Als praktiserend vrouwenarts en warm voorstander van borstvoeding heb ik altijd grote waardering gehad voor de doelstellingen en activiteiten van uw Vereniging. Toen ik dan ook

door een verontrust huisarts werd geattendeerd op uw folder *Candidiasis in en op de borst en Spruw bij de baby*, waarin volgens hem diverse kwakzalversmethoden zouden worden aanbevolen, toen dacht ik dat dat waarachtig wel mee zou vallen. Ik heb deze folder besteld en hem deze week direct na ontvangst van kaft tot kaft gelezen. En om maar direct met de deur in huis te vallen: het viel niet mee. Integendeel: ik vind het verschrikkelijk wat u allemaal over de alternatieve benadering van deze kwalen te berde brengt en ben nog meer geschrokken van het feit dat u zich bij de samenstelling van de folder heeft laten bijstaan door homeopaten en 'deskundigen' uit de orthomoleculaire hoek. Op deze wijze brengt u lacterende moeders die

wellicht klachten hebben van een vrij onschuldig ongemak als tepel-candidiasis in contact met hulpverleners en methoden die slechts als kwakzalvers en kwakzalverij moeten worden beschouwd!

Terwijl de feiten zijn dat tepel-candidiasis vrijwel steeds een onschuldig lokaal probleem is, veroorzaakt door mondspruw bij de baby, opgelopen tijdens de baring via een met candida besmet baringskanaal, die zich nestelt in de soms licht beschadigde tepel huid, stelt u op pagina 6 van uw folder dat deze kleine kwaal volgens de homeopathie moet worden gezien als 'een gevolg van een verstoring van het gestel'!? Van de aanbevolen middelen - verdunde vormen van boorzuur, kwik en zwavelzuur - is natuurlijk ook nimmer de werkzaamheid aangegeven. Hoe kunt u dit met droge ogen in uw folder zetten?

Minstens net zo bont maken de orthomoleculairen het die beweren dat extra vitamines kunnen helpen (onwaar) en die zelfs antischimmelmiddelen willen voorschrijven, die 'in het bloed werken'. Waar is dat toch voor nodig: de schimmel zit bij de tepelcandidiasis helemaal niet in het bloed! Onzinnig is ook de suggestie op pagina 6 om 'een drainagemiddel ter ontgifting van lever, nier en lymfe' toe te passen. Nieren, lever en lymfe hebben helemaal niets met tepelcandidiasis te maken.

Het volgende gedeelte in uw blokje Alternatieve therapieën gaat over het niet bestaande en door kwakzalvers uitgevonden 'Candida-syndroom'. De orthomoleculaire kwakzalvers beweren in dat kader met fasencontrastmicroscopie-onderzoek van 'levend bloed' de schimmels te kunnen waarnemen. In werkelijkheid komen bloedinfecties met candida alleen voor bij doodzieke mensen met zeer weinig weerstand, meestal verblijvend op IC-afdelingen en met een zeer grote kans om te overlijden! Het anti-Candida dieet is dan ook nergens goed voor en volledig gebaseerd op orthomoleculaire gedachtespinsels

Geacht bestuur van de NVL, u ziet: ik heb krachtige taal gebruikt, maar ben werkelijk geschokt door het gemak waarmee u zich heeft laten misleiden door lieden die ordinare kwakzalverij propageren. Ik verzoek u de genoemde folder met onmiddellijke ingang uit de roulatie te nemen. Pagina 6 kan in zijn geheel geschrapt worden en de referenties 17 tot en met 20 moeten er ook uit. Uw reputatie en de gezondheid en portemonnee van vele moeders en borstkinde- ren is in het geding!

In sterke afwijking van uw prijzenswaardige doelstelling dreigt u van de moederborst een

speelbal voor kwakzalvers te maken en wordt zij tot een twistappel tussen uw organisatie en weldenkende artsen en verloskundigen! Maak aan dat gevaar s.v.p. zo snel mogelijk een einde!' w.g.

C.N.M. Renckens

Bij het ter perse gaan van dit nummer hebben wij nog geen inhoudelijke reactie van de NVL ontvangen. Een antwoord is wel in voorbereiding.

Reactie op onze oproep

Als reactie op onze oproep om meer voorbeelden te melden van 'kwakzalvers in de literatuur' schreef ons lid P. van Wensen ons: In *The Story of San Michele* (1929) van Axel Munthe staan schitterende verhalen over artsen/kwakzalvers eind 19e eeuw. In Hoofdstuk XVII een mooi verhaal over de vele rijke buitenlandse artsen in Parijs. De Franse artsen vonden dit maar niets. Ze eisten dat de Prefect de Police bij alle buitenlandse artsen naging of ze wel een diploma hadden. Een dokter X zou waarschijnlijk uitoefening van zijn beroep verboden worden: hij had zich niet gemeld op de laatste dag. Toch bleek later dat hij wel zijn beroep mocht uitoefenen: hij was op het laatste ogenblik gekomen en liet een certificaat zien van een bekende Duitse universiteit. Hij vroeg de Commissaris dit geheim te houden! Hij dankte namelijk zijn praktijk aan het feit dat hij bij ieder als kwakzalver bekend stond! De werkelijkheid zou zijn praktijk schaden.... ●